

Witenza... Kids

Met het
Kinderrechtenverdrag

Met het Kinderrechtenverdrag

*Voor kinderen die meer willen
weten over kinderrechten*

“ Wat is het Kinderrechtenverdrag?
Welke rechten heb ik?
Zijn Kinderrechten er voor alle kinderen? ”

In dit boekje lees je er alles over.

Blijf je toch met vragen zitten?
Kijk dan eens achteraan hoe
je ons kan bellen of mailen.
Of kom eens langs in de
Kinderrechtswinkel.

1 Kind + Rechten = Kinderrechten!

Wist je dat alle mensen **rechten** hebben?

Rechten zijn afspraken die noodzakelijk zijn om zonder problemen samen te kunnen leven. Ze gelden voor iedereen.

Je hoeft er dus niets voor te doen.

Iedereen heeft bijvoorbeeld recht op onderdak, op een eigen mening, op voldoende eten en drinken,...

Kinderen kunnen zich vaak minder goed verdedigen als hen iets misdraan wordt. Daarom zijn er speciale rechten voor kinderen. Deze **Kinderrechten** beschermen hen. Niemand mag een kind zijn rechten volledig en voorgoed afnemen!

Vanaf wanneer ben je geen kind meer?

Volgens de wet ben je kind tot je 18 jaar oud bent. Vanaf je 18 ben je volwassen.

Tot dan zijn de Kinderrechten er voor jou.

Heb ik recht op een computer?

Rechten zijn noodzakelijk om een goed leven te hebben.

Luxe hebben is dat niet. Het maakt je leven soms gemakkelijker, maar het is geen recht!

Een computer is een luxe, dus je hebt er geen recht op.

2

Het Kinderrechtenverdrag

Alle Kinderrechten staan in het
Kinderrechtenverdrag.
De officiële naam is
'Het Internationaal Verdrag inzake
de Rechten van het Kind',
of afgekort IVRK.

Hoe is het Kinderrechtenverdrag ontstaan?

Tijdens de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) gebeurden er veel wrede dingen. Kinderen werden ziek omdat er geen voedsel of verzorging was. Ze moesten mee gaan werken om geld te verdienen voor hun gezin. Veel kinderen verloren hun ouders en werden wees,...

Enkele landen wilden ervoor zorgen dat zo iets verschrikkelijks niet meer kon gebeuren. Kinderen moesten beschermd worden. Daarom maakten ze in 1924 een eerste **Verklaring van de Rechten van het Kind** met 5 kinderrechten.

Na de Tweede Wereldoorlog (1940-1945) richtten verschillende landen samen de **Verenigde Naties (VN)** op. Deze organisatie wou dat landen hun problemen anders aanpakten, zodat er geen oorlog meer kon komen.

De VN schreef in 1948 een tekst over de rechten van alle mensen. De '**Universele Verklaring van de Rechten van de Mens**' was geboren!

Om kinderen beter te beschermen, maakte de VN in 1959 ook een nieuwe '**Verklaring van de Rechten van het Kind**'. Hierin stonden maar liefst 10 rechten.

Toch bleef de VN over Kinderrechten nadenken.

Toen alle landen het met elkaar eens waren, schreven ze in 1989 het **Kinderrechtenverdrag**. In totaal staan er nu 41 Kinderrechten in. Dat zijn er heel wat!

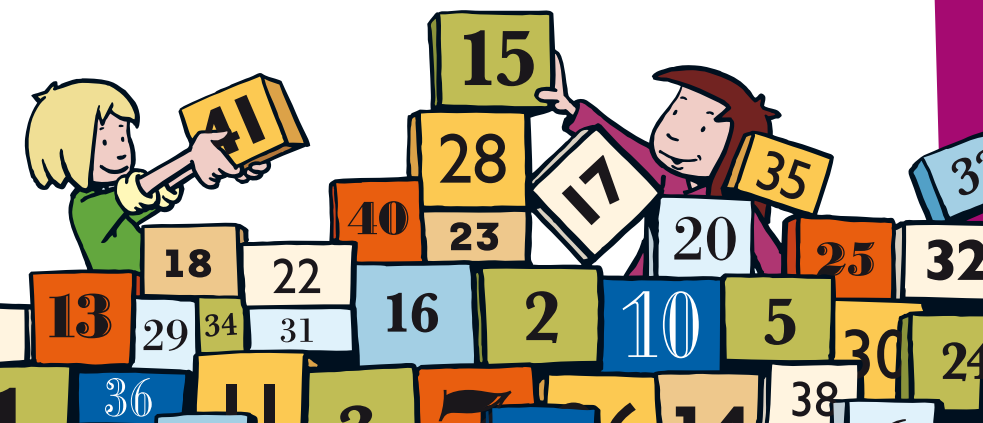
Wat is het verschil tussen een verklaring en een verdrag?

Een internationale **verklaring**, zoals de Verklaring van de Rechten van het Kind van 1924 en 1959, somt afspraken op die door verschillende landen aanvaard worden. De landen beloven hierbij dat ze hun best gaan doen om deze afspraken na te leven.

Een internationaal **verdrag**, zoals bijvoorbeeld het Kinderrechtenverdrag, is een soort van contract. Het is een **wet** voor de landen die het verdrag ondertekend hebben. Die landen zijn **verplicht** toe te passen wat er in het verdrag staat.

Is het Kinderrechtenverdrag er voor alle kinderen?

De Kinderrechten gelden in **bijna alle landen**. Er is maar 1 land dat het Verdrag nog niet ondertekend heeft: de Verenigde Staten. In alle andere landen ter wereld hebben kinderen dus dezelfde rechten.

En hoe zit het bij ons in België?

België ondertekende het Kinderrechtenverdrag in 1992. Elk land dat het Verdrag ondertekent, moet ervoor zorgen dat haar eigen wetten overeen komen met wat er in het Verdrag staat. Sinds België het ondertekende, geldt bijvoorbeeld bij ons een wet die zegt dat de rechter de mening van kinderen moet vragen als hun ouders gaan scheiden.

Kunnen landen die de Kinderrechten overtreden gestraft worden?

Als een land de Kinderrechten overtreedt, dan wordt het niet gestraft. Dat komt omdat er in verschillende landen nog problemen zijn zoals te weinig voedsel, kinderarbeid, te weinig verzorging, kindsoldaten,...

Als er zware straffen waren, dan zouden maar een paar landen het Kinderrechtenverdrag ondertekend hebben. Nu kunnen ook de landen waar het moeilijker gaat tonen dat ze Kinderrechten ook belangrijk vinden, en dat ze de situatie voor de kinderen in hun land willen verbeteren.

Wie controleert of de landen het Kinderrechtenverdrag goed uitvoeren?

Het Comité voor de Rechten van het Kind (CRK) in Genève, in Zwitserland controleert of de landen die het Kinderrechtenverdrag ondertekenden het wel goed toepassen. Het Comité telt 18 specialisten.

Alle landen die het Kinderrechtenverdrag ondertekend hebben, moeten binnen 2 jaar na de ondertekening **een verslag** bij het Comité indienen over de situatie van de kinderen in hun land. Daarna moeten ze telkens om de 5 jaar opnieuw verslag uitbrengen.

Het Comité leest de verslagen van de verschillende landen en stelt soms bijkomende vragen. Daarna geeft het commentaar op het verslag. Soms krijgt het land een pluim voor haar inzet. Maar als het Comité vaststelt dat het land niet veel doet om de situatie te verbeteren, dan geeft het opmerkingen. Het Comité geeft natuurlijk ook heel wat tips en voorstellen om landen te helpen om de Kinderrechten beter na te leven.

Weetje

In België kunnen kinderen ook zelf zo'n verslag maken. Je leest er alles over op de website www.whatdoyouthink.be

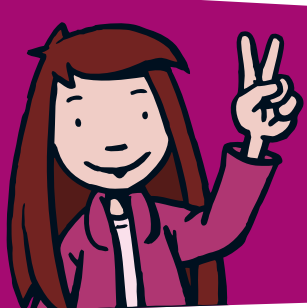

3

Mijn kinderrechten

In het Kinderrechtenverdrag worden in totaal 41 verschillende kinderrechten opgesomd.

Voor al die rechten gelden 2 belangrijke hoofdregels:

- **geen discriminatie:** de kinderrechten gelden voor alle kinderen zonder uitzondering.
- **het hoogste belang van het kind:** alle beslissingen moeten steeds zijn wat best is voor het kind.

Om de rechten gemakkelijker te begrijpen, kan je ze bijvoorbeeld in 4 groepen verdelen.

1 OVERLEVINGSRECHTEN: je hebt recht op een goed leven.

Bijvoorbeeld: recht op voldoende en gezond eten, recht op medische verzorging, recht op schoon drinkwater,...

2 ONTWIKKELINGSRECHTEN: je hebt het recht om je op de best mogelijke manier te ontwikkelen.

Bijvoorbeeld: recht op onderwijs, recht op spel en ontspanning, recht op informatie, recht op een naam en nationaliteit,...

3 INSpraakRECHTEN: je hebt recht op een eigen mening en om mee te beslissen.

Bijvoorbeeld: recht om te zeggen wat je denkt, recht om door volwassenen ernstig genomen te worden,...

4 BESCHERMINGSRECHTEN: je hebt het recht om beschermd te worden.

Bijvoorbeeld: recht op bescherming tegen kinderarbeid, tegen kindermishandeling, recht om niet in het leger te moeten vechten,...

Je kan de Kinderrechten ook verdelen volgens de 3 P's.
Dat zijn Engelse woorden die allemaal met een P beginnen.

Test je Engels!

Wat betekenen de 3 P woorden in het Nederlands?
Verbind de juiste antwoorden.

protectionrights

participatierights

protectionrights

participatierchten

voorzieningsrechten

beschermingsrechten

beschermingsrechten: dit zijn rechten die je beschermen.

Bijvoorbeeld: bescherming tegen kindermishandeling, verbod op kinderarbeid, tegen vechten als kindsoldaat,...

voorzieningsrechten: dit zijn rechten die dingen voorzien, speciaal voor kinderen zoals scholen, jeugdbeweging, Kind en Gezin, ... én de overlevingsrechten, bijvoorbeeld recht op voedsel, recht op medische verzorging,...

participatierchten: deze rechten gaan over inspraak
Bijvoorbeeld: hoorrecht, de leerlingenraad,...

Weetje

Alle 41 kinderrechten staan opgesomd in het boekje: 'Het Verdrag van de Rechten van het Kind'. Je kan het gratis bestellen bij tZitemzo. Achteraan vind je meer informatie.

Wat als je rechten geschonden worden?

Als je rechten geschonden worden, dan kan je terecht bij **tZitemzo**. Zij geven je informatie over wat je rechten zijn, en wat je kan doen. Achteraan dit boekje lees je meer over tZitemzo.

Als je klachten hebt omdat iemand je rechten niet naleeft, dan kan je ook bij de Klachtenlijn van het **Kinderrechten-commissariaat** terecht. Hun website is www.kinderrechten.be

Kan ik zelf naar de rechter stappen?

Als je **minderjarig** bent (dus jonger dan 18), ben je procesonbekwaam in België. Dat betekent dat je niet zelf naar de rechter kan stappen om voor je rechten op te komen. Je kan dus zelf geen proces starten. Als dat toch nodig is, dan komen je ouders of je voogd in jouw plaats op voor je rechten bij de rechtbank. Zij vertegenwoordigen jou dan voor de rechter.

4

Over rechten en plichten

Kinderrechten toepassen, betekent kinderen beschermen, maar vooral ook **respect** hebben voor kinderen. Als jouw ouders of andere volwassenen een beslissing moeten nemen die voor jou belangrijk is, dan praten ze hierover best ook met jou. En als het mogelijk is, dan moeten ze ook met jouw mening rekening houden.

Rechten hebben wil natuurlijk niet zeggen dat jij altijd je zin moet krijgen of altijd gelijk hebt. Want ook andere mensen hebben rechten.

Je hebt rechten, maar daardoor heb je ook **plichten**. Want ook kinderen moeten de rechten van andere mensen respecteren, en mogen andere mensen hun rechten niet schenden.

Het is heel belangrijk te weten welke je rechten zijn. Want als je niet weet welke je rechten zijn, dan kan je ze ook niet gebruiken. En als volwassenen niet weten welke rechten kinderen hebben, dan kunnen ze er ook geen rekening mee houden. Misschien is dat zelfs het belangrijkste recht van allemaal: **je rechten kennen!**

5

Nog vragen?

Heb je nog vragen over jouw rechten of Kinderrechten in het algemeen? Dan kan tZitemzo je helpen.

Je kunt ons mailen of bellen, of je kan eens langskomen.

tZitemzo is elke woensdagnamiddag open van twee tot vijf uur. Wil je liever een andere dag langskomen? Dan maken we een afspraak.

Je kan tZitemzo bereiken via

09 233 65 65

info@tzitemzo.be

Surf ook eens naar onze website!

www.tzitemzo.be

Spelletje

Schrap alle letters die 4 keer of meer voorkomen. Welk woord blijft er over? Dat is de oude naam van tZitemzo.

F	A	B	Z	U	L	O
U	B	K	W	O	I	Z
N	W	L	D	U	L	E
W	R	F	Z	R	A	E
B	O	C	Z	H	A	F
U	T	A	F	U	E	B
L	W	O	N	Z	O	W

www.tzitemzo.be

Vlaanderen
verbeelding werkt

